

Nr 31

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 18 och 20 §§ lagen den 13 juni 1919 om ändring i kommunal och ecklesiastik indelning.

Till konstitutionsutskottet har båda kamrarna den 3 november 1964 hänvisat en av Kungl. Maj:t till riksdagen avlåten proposition, nr 179, vari Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 16 oktober 1964, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag angående ändrad lydelse av 18 och 20 §§ lagen den 13 juni 1919 (nr 293) om ändring i kommunal och ecklesiastik indelning.

Propositionens innehåll. Enligt 1919 års lag om ändring i kommunal och ecklesiastik indelning (LKI) skall länsstyrelsen i samband med kommunal indelningsändring vidtaga vissa åtgärder, som erfordras för indelningens genomförande. Hit hör bl. a. att om nybildad kommun är stad förordna någon att tjänstgöra som kommunalborgmästare tills sådan förordnats i vederbörlig ordning (18 § tredje stycket). Enligt förslag i propositionen nr 163 till innevarande års riksdag, vars behandling uppskjutits till höstsessionen, skall magistrats- och kommunalborgmästarinstitutionerna avvecklas den 1 januari 1965. Under förutsättning av riksdagens bifall till nämnda proposition bör länsstyrelsens angivna skyldighet att förordna kommunalborgmästare upphöra att gälla. I nu föreliggande proposition förslås, att 18 § LKI ändras i enlighet härmed.

Vidare sägs i 18 § tredje stycket LKI att länsstyrelsen skall när nybildad kommun är stad utse ledamöter och suppleanter i »den valnämnd, som enligt lagen om val till riksdagen skall finnas för vissa städer», för tiden till dess ledamöter och suppleanter väljs av fullmäktige. Stadgandet hänför sig till valnämndsorganisationen före den 1 januari 1964. Då ombesörjdes valen i annan magistratsstad än Stockholm av magistraten samt i Stockholm och i stad utan magistrat av en för staden gemensam valnämnd. På landet fanns däremot en valnämnd för varje valdistrikt inom kommunen. I nybildad landskommun fanns alltså en valnämnd för varje valdistrikt. Valdistriktsindelningen påverkas ej i och för sig av ändrad kommunalindelning. Nu-

Bihang till riksdagens protokoll 1964. 5 saml. 2 avd. Nr 31

mera skall enligt 33 § lagen om val till riksdagen i paragrafens lydelse från och med den 1 januari 1964 (SFS 1963:127) såväl i stad som på landet finnas en valnämnd för varje kommun. Med hänsyn härtill bör det, oavsett om nybildad kommun är stad eller ej, åligga länsstyrelsen att utse ledamöter och suppleanter i kommunens valnämnd för tiden tills fullmäktige valt ledamöter och suppleanter i nämnden. I förevarande proposition föreslås, att föreskriften i 18 § tredje stycket LKI ändras i enlighet härmed.

De sålunda förordade ändringarna föranleder formell jämkning i 18 § sista stycket LKI.

Skall röstlängd, som upprättats i en kommun, i samband med indelningsändring användas inom annan kommun, åligger det enligt 20 § LKI på landet valnämnden och i stad magistraten eller kommunalborgmästaren att tillhandahålla längden åt myndigheten i den andra kommunen. Denna skyldighet för magistrat och kommunalborgmästare bör flyttas över på valnämnden.

De sålunda framlagda lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1965.

Propositionen nr 163. Det bör här antecknas, att den ovannämnda propositionen nr 163 innevarande dag bifallits av riksdagen.

Utskottet. De i förevarande proposition framlagda lagförslagen föranleder icke någon utskottets erinran. Utskottet hemställer därför,
att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts föreliggande proposition, nr 179, måtte antaga följande

Lag

angående ändrad lydelse av 18 och 20 §§ lagen den 13 juni 1919 (nr 293)
om ändring i kommunal och ecklesiastik indelning

Härigenom förordnas, att 18 och 20 §§ lagen den 13 juni 1919 om ändring i kommunal och ecklesiastik indelning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

18 §.

I nybildad ————— äga rum.

Det åligger ————— sådant förordnande.

Är nybildad kommun stad, skall länsstyrelsen inom samma tid förordna person att tjänstgöra såsom kommunalborgmästare, intill dess sådan varder i vederbörlig ordning förordnad, samt utse ledamöter och suppleanter i den valnämnd, som enligt lagen om val till riksdagen skall finnas för vissa städer, för tiden till dess dylika bliva av stadsfullmäktige valda.

Länsstyrelsen skall inom samma tid utse ledamöter och suppleanter i valnämnden för tiden till dess dylika bliva av fullmäktige valda.

I nybildad ————— dylikt val.

I fråga ————— nästföljande året.

Fullmäktige skola omedelbart efter valet övertaga handhavandet av de dem tillkommande uppgifter; och skola jämväl kommunalborgmästare, valnämnd i stad samt kommunens styrelse och övriga nämnder, som utses före den nya kommunindelningens ikraftträdande, genast träda i utövning av sina befattningar med befogenhet att vidtaga sådana åtgärder, som erfordras i anledning av indelningsändringen.

Fullmäktige skola omedelbart efter valet övertaga handhavandet av de dem tillkommande uppgifter; och skola jämväl valnämnd samt kommunens styrelse och övriga nämnder, som utses före den nya kommunindelningens ikraftträdande, genast träda i utövning av sina befattningar med befogenhet att vidtaga sådana åtgärder, som erfordras i anledning av indelningsändringen.

¹ Lagen omtryckt, se SFS 1957:282.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

20 §.

Då i anledning av ändring i kommunal indelning röstlängd, som för kommun upprättats, skall användas inom annan kommun, skall röstlängden av valnämnden *eller magistraten (kommunalborgmästaren)* i förstnämnda kommun för ändamålet tillhandahållas vederbörande myndighet i sistnämnda kommun.

Då i anledning av ändring i kommunal indelning röstlängd, som för kommun upprättats, skall användas inom annan kommun, skall röstlängden av valnämnden i förstnämnda kommun för ändamålet tillhandahållas vederbörande myndighet i sistnämnda kommun.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1965.

Stockholm den 18 november 1964

På konstitutionsutskottets vägnar:

BENGT ELMGREN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elmgren, Damström, fru Segerstedt Wiberg, herrar Sveningsson, Georg Pettersson, Dahlén och fröken Stenberg; samt

från andra kammaren: herrar Spångberg, von Friesen, Magnusson i Tumhult, Adamsson, Larsson i Luttra, Bengtsson i Halmstad, Braconier*, Henningsson, Andersson i Billingsfors och Wedén*.

* Ej närvarande vid justeringen.